

Βλαντιμίρ Πούτιν: ΜΙ6 και CIA στο μυαλό του «τσάρου» – Πότε μπορεί να γίνει πραγματικά επικίνδυνος

Διάφορα έχουν γραφτεί το τελευταίο διάστημα, κυρίως μετά την εισβολή στην Ουκρανία, σχετικά με το τι πιστεύουν οι δυτικοί κατάσκοποι για τον Βλαντιμίρ Πούτιν.

Έχει τρελαθεί; Ακολουθεί βήμα προς βήμα το σχέδιο; Ή τα παίζει όλα για όλα σε μία κρίσιμη παγκόσμια συγκυρία προκειμένου να μείνει στην ιστορία;

Οι δυτικοί κατάσκοποι έχουν διατυπώσει για όλα μία θεωρία και αυτό από μόνο του αποδεικνύει πόσο δύσκολο είναι να... μπεις στο μυαλό του ρώσου προέδρου.

Το βασικό που πρέπει να συγκρατήσουμε, σύμφωνα με το BBC, είναι πως οι δυτικοί κατάσκοποι που γνωρίζουν όσο κανείς να αναλύουν τη στάση, τις κινήσεις και τα λεγόμενα ενός ατόμου, ανησυχούν.

Οι άνθρωποι αυτοί εδώ και χρόνια προσπαθούν να μπουν στο μυαλό του κ. Πούτιν για να κατανοήσουν καλύτερα τις προθέσεις του. Την ώρα που τα ρωσικά στρατεύματα είναι ένα βήμα πριν καταλάβουν πόλεις – κλειδιά της Ουκρανίας, η ανάγκη των κατασκόπων να ερμηνεύσουν τις κινήσεις του «τσάρου» είναι όλο και μεγαλύτερη.

Αλλωστε, η κατανόηση της ψυχικής του κατάστασης θα είναι ζωτικής σημασίας για να αποφευχθεί κλιμάκωση του πολέμου που, όπως είπε χτες και ο Βολοντίμιρ Ζελένσκι, μπορεί να οδηγήσει σε Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το προηγούμενο διάστημα υπήρξαν εικασίες ότι ο ηγέτης της Ρωσίας ήταν άρρωστος, αλλά πολλοί αναλυτές πιστεύουν ότι στην πραγματικότητα έχει απομονωθεί και έχει κλείσει τα αυτιά του σε κάθε εναλλακτική άποψη.

Η απομόνωσή του άλλωστε είναι εμφανής σε φωτογραφίες από τις συναντήσεις του, όπως σε αυτή με τον γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν, όπου οι δύο ηγέτες κάθισαν στις άκρες ενός τεράστιου τραπέζιου.

«Το αρχικό στρατιωτικό σχέδιο του κ. Πούτιν προδίδει σε πολλά σημεία πως ο δημιουργός του ήταν αξιωματικός της KGB» εξηγεί ένας αξιωματικός των δυτικών μυστικών υπηρεσιών.

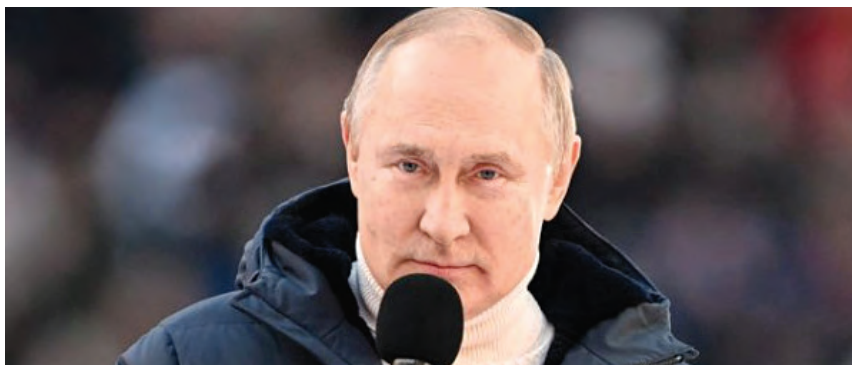
Το σχέδιο για την Ουκρανία, λέει, είχε δημιουργηθεί από μια στενή «συμμορία» με έμφαση στη μυστικότητα. Το αποτέλεσμα όμως ήταν το απόλυτο χάος. Οι Ρώσοι στρατιωτικοί διοικητές δεν ήταν έτοιμοι και κάποιοι στρατιώτες πέρασαν τα σύνορα χωρίς να ξέρουν τι κάνουν.

Ο μόνος υπεύθυνος λήψης αποφάσεων

Όπως επισημαίνει το BBC, οι δυτικοί κατάσκοποι γνώριζαν περισσότερα γι' αυτά τα σχέδια σε σχέση με πολλούς μέσα στη ρωσική ηγεσία. Αλλά τώρα αντιμετωπίζουν μια νέα πρόκληση – να καταλάβουν τι θα κάνει στη συνέχεια ο ρώσος πρόεδρος. Και αυτό δεν είναι εύκολο.

«Οι κινήσεις του Κρεμλίνου δείχνουν ότι ο Πούτιν είναι ο μοναδικός υπεύθυνος λήψης αποφάσεων στη Μόσχα» εξηγεί ο Τζον Σίφερ, ο οποίος στο παρελθόν διηύθυνε τις επιχειρήσεις της CIA στη Ρωσία.

Παρόλο που οι απόψεις του γίνονται συχνά σαφείς μέσω δημόσιων δηλώσεων, το να γνωρίζουμε πώς θα ενεργήσει βάσει αυτών

«Είναι εξαιρετικά δύσκολο σε ένα σύστημα τόσο καλά προστατευμένο όσο η Ρωσία να έχεις καλές πληροφορίες για το τι συμβαίνει μέσα στο κεφάλι του ηγέτη, ειδικά όταν τόσοι πολλοί από τους δικούς του ανθρώπους δεν γνωρίζουν τι συμβαίνει» λέει στο BBC ο σερ Τζον Σόουερς, πρώην επικεφαλής της βρετανικής ΜΙ6.

αποτελεί δύσκολο γρίφο για τις μυστικές υπηρεσίες.

«Είναι εξαιρετικά δύσκολο σε ένα σύστημα τόσο καλά προστατευμένο όσο η Ρωσία να έχεις καλές πληροφορίες για το τι συμβαίνει μέσα στο κεφάλι του ηγέτη, ειδικά όταν τόσοι πολλοί από τους δικούς του ανθρώπους δεν γνωρίζουν τι συμβαίνει» λέει στο BBC ο σερ Τζον Σόουερς, πρώην επικεφαλής της βρετανικής ΜΙ6.

Οι αξιωματικοί των μυστικών υπηρεσιών θεωρούν πως ο Πούτιν είναι απομονωμένος σε μια φούσκα που ο ίδιος δημιούργησε, στην οποία διεισδύουν ελάχιστες εξωτερικές πληροφορίες.

«Είναι θύμα της δικής του προπαγάνδας, με την έννοια ότι ακούει μόνο έναν συγκεκριμένο αριθμό ανθρώπων και αποκλείει όλα τα άλλα», λέει ο Adrian Furnham, καθηγητής ψυχολογίας και συγγραφέας του επερχόμενου βιβλίου «The Psychology of Spies and Spying».

Ο καθηγητής επισημαίνει ουσιαστικά πως δεν υπάρχει ομάδα, καθώς όσοι είναι γύρω του ουσιαστικά το μόνο που κάνουν είναι να ενισχύουν και να επικροτούν την άποψή του.

Ο Πούτιν και το πολύ «κλειστό» επιτελείο του

Αλλωστε ο κύκλος εκείνων με τους οποίους συνομιλεί ο κ. Πούτιν δεν ήταν ποτέ μεγάλος. Αλλωστε, όταν πήρε την απόφαση να εισβάλει στην Ουκρανία, προτίμησε να συμβουλευτεί πολύ λίγα άτομα.

Η αίσθηση του πόσο μικρός έχει γίνει ο στενός του κύκλος αποτυπώθηκε καλύτερα όταν ο ίδιος δημοσίως υποτίμησε τον επικεφαλής της Υπηρεσίας Πληροφοριών Εξωτερικού στο συμβούλιο εθνικής ασφάλειας λίγο πριν από την εισβολή στην Ουκρανία. Η ομιλία του, ώρες αργότερα, έδειξε επίσης έναν άνθρωπο θυμωμένο και εμμονικό με την Ουκρανία και τη Δύση.

Όσοι τον έχουν παρατηρήσει λένε ότι ο Ρώσος ηγέτης καθοδηγείται από την επιθυμία του να «σβήσει» την ταπείνωση της Ρωσίας, τη δεκαετία του 1990. Ένα άτομο που συνάντησε τον κ. Πούτιν θυμάται την εμφάνισή του να παρακολουθεί βίντεο με τον συνταγματάρχη Καντάφι της Λιβύης πριν σκοτωθεί. Μάλιστα, όταν ζητήθηκε από τον διευθυντή της CIA, William Burns, να αξιολογήσει την ψυχική κατάσταση του κ. Πούτιν, ισχυρίστηκε ότι οι απόψεις του έχουν «σκληρύνει» και ότι είναι «πολύ πιο απομονωμένος» απ' ό,τι προηγουμένως.

Είναι... τρελός ο Ρώσος πρόεδρος;

Αυτό είναι ένα ερώτημα που έχουν θέσει

πολλοί στη Δύση. Αλλά λίγοι ειδικοί το θεωρούν χρήσιμο. Ένας ψυχολόγος με εμπειρία στον τομέα αυτό δήλωσε ότι είναι λάθος να υποθέτουμε ότι είναι τρελός επειδή δεν μπορούμε να τον κατανοήσουμε.

Όπως επισημαίνει το BBC, η CIA διαθέτει μια ομάδα που πραγματοποιεί «ανάλυση ηγεσίας» σε ξένους ηγέτες, βασιζόμενη σε μια παράδοση που χρονολογείται από τις προσπάθειες κατανόησης του Χίτλερ.

Οι ειδικοί μελετούν το ιστορικό, τις σχέσεις και την υγεία, βασιζόμενοι σε μυστικές πληροφορίες. Επιπλέον, πηγή πληροφοριών αποτελεί η ανάγνωση από εκείνους που είχαν άμεση επαφή μαζί του, όπως άλλοι ηγέτες.

Το 2014, η Άνγκελα Μέρκελ φέρεται να είπε στον πρόεδρο Ομπάμα ότι ο κ. Πούτιν ζει «σε έναν άλλο κόσμο». Ο πρόεδρος Μακρόν εν τω μεταξύ, όταν κάθισε πρόσφατα μαζί με τον κ. Πούτιν, φέρεται να βρήκε τον Ρώσο ηγέτη «πιο άκαμπτο, πιο απομονωμένο» σε σύγκριση με προηγούμενες συναντήσεις.

«Ο Πούτιν πιθανότατα δεν είναι ψυχικά άρρωστος, ούτε έχει αλλάξει», λέει ο Ken Dekleva, πρώην κυβερνητικός γιατρός και διπλωμάτης των ΗΠΑ και σήμερα ανώτερος συνεργάτης στο Ίδρυμα George HW Bush για τις σχέσεις ΗΠΑ-Κίνας.

Ο ίδιος ο κ. Πούτιν διηγείται την ιστορία ότι κυνηγούσε έναν αρουραίο όταν ήταν μικρός. Όταν ο Πούτιν στρίμωξε το ποντίκι σε μία γωνιά, τότε το ζώο του επιτέθηκε, αναγκάζοντάς τον να τραπέει σε φυγή.

Ψύχραιμος απ' έξω... επικίνδυνος από μέσα;

Το ερώτημα που θέτουν οι δυτικοί είναι... τι γίνεται αν ο κ. Πούτιν αισθάνεται τώρα στρυμωγμένος. «Το ερώτημα είναι αν θα γίνει ακόμη πιο σκληρός και θα κλιμακώσει τα οπλικά συστήματα που είναι διατεθειμένος να χρησιμοποιήσει» δήλωσε ένας δυτικός αξιωματικός.

Υπήρξαν ανησυχίες ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει χημικά όπλα ή ακόμη και ένα τακτικό πυρηνικό όπλο.

«Η ανησυχία είναι ότι θα κάνει κάτι απίστευτα απερίσκεπτο με έναν μοχθηρό τρόπο» λέει ο Adrian Furnham.

Προβλέψεις κομβικής σημασίας

Πάντως μία γνωστή τακτική είναι ο Πούτιν να δείξει πως κάνει συνετές και ψύχραιμες κινήσεις, αλλά εν τέλει να κάνει το αντίθετο. Για τους δυτικούς κατασκόπους και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής η κατανόηση των προθέσεων και της νοοτροπίας του κ. Πούτιν σήμερα δεν θα μπορούσε να έχει τεράστια σημασία.

Η πρόβλεψη της αντίδρασής του είναι κομβικής σημασίας για να υπολογίσουν πόσο μακριά μπορούν να τον πιέσουν χωρίς να προκαλέσουν μια επικίνδυνη αντίδραση.

«Η αυτοαντίληψη του Πούτιν δεν επιτρέπει αποτυχία ή αδυναμία. Περιφρονεί τέτοια πράγματα» λέει ο Ken Dekleva και προσθέτει πως «ένας στριμωγμένος, αποδυναμωμένος Πούτιν είναι ένας πιο επικίνδυνος Πούτιν. Μερικές φορές είναι καλύτερα να αφήσεις την αρκούδα να βγει από το κλουβί και να επιστρέψει στο δάσος».